

ÖDP, demokrasi ve muhalefet

HASAN BÜLENT KAHRAMAN

Önümüzdeki parlamento döneminde Türkiye'yi bekleyen tehlike sağın katıksız egemenliğidir. Bu son günlerin gelişmeleriyle pekişmiş bir durumdur.

DYP'nin yeterli ölçüde oy yitirmediğinin ve ANAP'ın sağın önderliğine geçemeyeceğinin anlaşılması üzerine MHP'nin barajı geçmesi istenmektedir. Fakat, MHP'nin yer aldığı ama CHP'nin bulunmadığı bir Meclis ürküntü yarattığında o partiye de destek verilmektedir. Böylece altı partili bir kompozisyonda bir modele göre CHP, bir modele göre de MHP hükümet ortağı olacaktır. Bu, Türkiye için trajik bir tablodur. Türkiye, böylelikle yalnızca sağın egemen olduğu bir döneme girmektedir. Çünkü, soldaki DSP de, CHP de solun tüm ideolojik değerlerini yadsımakta, gerçek bir sosyal demokratik modele kapalılığını sürdürmektedir. Toplumda belli bir destek görmelerinin nedeni milliyetçilik, popülizm gibi sağ değerlerle bütünleşmeleridir. Bu, Türkiye'de toplumsal

ve siyasal sürece artık gerçek bir müdahalenin olmayacağı demektir. Oysa asıl ihtiyaç odur. ÖDP tam bu noktada yükselen bir imkândır.

Türkiye'de merkez her anlamda bir hegemonya işlevi kazanmıştır. Mevcut sistemin dışına çıkılmasına asla olanak verilmemektedir. Bu, zihniyet dünyaları için geçerli olduğu kadar, yaşama ve örgütlenme biçimleri için de geçerlidir. Tüm sosyal ve siyasal aktörler önceden belirlenmiş rol kalıpları içinde kalmaya zorunludurlar. Önümüzdeki dönemde bu olgu daha da güçlenecek, ayrıca içinde MHP gibi eylemci ve radikal sağın bulunduğu bir ortamda daha da vahşi bir görüntü kazanacaktır.

Bu durumun içinde yaşanan dünyayla örtüşmediği açıktır. Çünkü bu yapı öncelikle demokrasi kavramına terstir. Demokrasi bugünkü dünyada çoğulculuk, farklılaşma, ayrışma, hatta çatışma ve kopuşmadır. Radikal bir demokrasi anlayışının tanımı, muhalefet ve direnme odaklarının toplumsal bütüne yedirilerek ortadan kaldırılması, birörnek (homojen) bir toplum oluşturulması değil, tersine, onlardan meydana gelen bir bütünün benimsenmesidir. İdeolojik kökeni ne olursa olsun (sınıfsal, ırksal, dinsel, cinsel) günümüzde de-

mokrazi, eğer toplumsal ve siyasal farklılaşmanın kat yerlerini tanıyabiliyorsa kendisini gerçekleyecektir.

Mevcutları içinde bu anlayışı yükselten tek parti ÖDP'dir. Başlangıçtan bu yana toplumsalı oluşturan farklı ve çoğul direnme odaklarını bünyesinde bulundurmakla ve bir arada tutabilmekle bu parti kendi içindeki demokrasiyi oluşturmuştur. Kuşkusuz bu partinin gene kendi içinde ve ideolojik yapısında aşması gereken birçok engel vardır. Var olan koşullar içinde reel bir solun dayanaklarını daha net tanımlamak zorundadır. Bununla birlikte mevcut ve kendi içine kapalı, kendi içine patlayan (implosion) bir siyasal süreçte bu parti farklılığın altını çizerek, öncelikle, reel bir muhalefet odağı oluşturmaktadır. Türkiye'nin bugünkü ana gereksinimi olan demokrasi de ancak reel bir muhalefetten türeyecektir. ÖDP belli bir oy potansiyeline ulaşırsa bunu sağlayabilecektir. Bu anlamda da siyasal rüşt ve meşruiyet kazanmış bir partinin barajı geçip geçmemesi önemli değildir. Çünkü önümüzdeki dönemde siyaset ancak muhalif olunursa yapılacaktır ve o da parlamento dışında gerçekleşecektir.

Ben, bu düşüncelerle, oyların ÖDP'ye verilmesinin zorunlu olduğu kanısındayım.